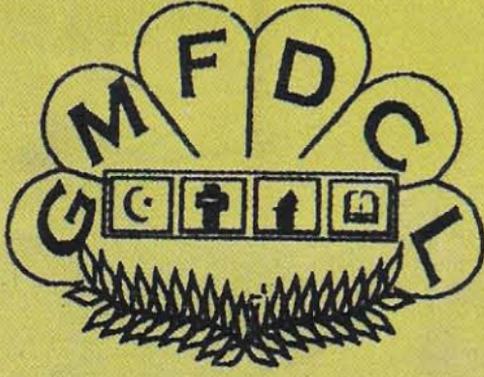

ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને
વિકાસ નિગમ લિમિટેડ
ગાંધીનગર

નોંધાયેલ કચેરી
ભોયતળિયે અને ૨જો માળ, બ્લોક નંબર : ૧૧,
ડો, જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર.

ફોન નંબર : (૦૭૯)
૨૩૨ ૫૩૮૪૪, ૨૩૨ ૫૪૫૮૧, ૨૩૨ ૫૩૭૫૭
ફેક્સ નંબર : ૦૭૯ ૨૩૨ ૫૪૧૫૨

e-mail : md-gmfdcl@gujarat.gov.in

ગુજરાત સરકારનું સાહસ

રાષ્ટ્રીય અલ્પસંખ્યક વિકાસ અને નાણાં નિગમ
નવી દિલ્હી

અને

રાષ્ટ્રીય વિકલાંગ નાણાં અને વિકાસ નિગમ,
ફરીદાબાદ

ની

સ્ટેટ ચેનલાઈઝીંગ એજન્સી

નિગમની સ્થાપના અને ઉદ્દેશો

રાજ્યના અલ્પસંખ્યક સમુદાયના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગોના આર્થિક વિકાસ માટે રાજ્ય સરકાર દ્વારા ૧૯૯૯માં તત્કાલિન ગુજરાત લઘુમતિ બોર્ડને ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમમાં રૂપાંતર કરવામાં આવેલ છે. આ નિગમ રૂ. ૧૦.૦૦ કરોડની અધિકૃત શેરમૂડી ધરાવતું ભારતીય કંપની ધારા હેઠળ નોંધાયેલ નિગમ છે. નિગમની ચુકવાયેલ શેરમુડી રૂ. ૪.૫૫ કરોડ છે.

દેશ ભરમાં માત્ર ૧૩(તેર) રાજ્યોમાં અલ્પસંખ્યક સમુદાયના આર્થિક વિકાસ માટે અલાયદા નિગમની રચના કરાઈ છે. ગુજરાત રાજ્ય તેમાંનું એક છે.

નિગમ મુખ્યત્વે રાષ્ટ્રીય અલ્પસંખ્યક વિકાસ અને નાણાં નિગમ, નવી દિલ્હીની સ્ટેટ ચેનલાઈઝીંગ એજન્સી તરીકે કામગીરી કરે છે. રાષ્ટ્રીય નિગમની આર્થિક વિકાસ યોજનાઓ માટે ૮૫% નાણાં રાષ્ટ્રીય નિગમ દ્વારા ફાળવવામાં આવે છે. ૧૦% નાણાં રાજ્ય સરકાર ફાળવે છે અને ૫% નાણાં લાભાર્થીએ તેના ફાળા તરીકે આપવાનો થાય છે.

રાષ્ટ્રીય નિગમ અત્રેના નિગમને રાજ્ય સરકારની બ્લોક ગેરંટી સામે જ નાણાં ફાળવે છે. ગુજરાત રાજ્ય સરકાર દ્વારા આ હેતુથી રાષ્ટ્રીય નિગમને રૂ. ૩૧.૨૨ કરોડની ગેરંટી આપવામાં આવેલ છે. જે સ્થાયી ગેરંટી છે. આ ગેરંટી પર નિયમાનુસાર ચુકવવા પાત્ર ગેરંટી ફી રાજ્ય સરકાર દ્વારા માફ કરવામાં આવેલ છે. આ સ્થાયી ગેરંટી ધ્યાને લઈ રાષ્ટ્રીય નિગમ દ્વારા અત્યાર સુધી અત્રેના નિગમને રૂ. ૪૬ કરોડથી વધુ રકમ ફાળવાઈ છે. જેમાં રાજ્ય સરકારનો ફાળો ઉમેરી આ નિગમ દ્વારા રાજ્યના અલ્પસંખ્યક સમુદાયના ૧૨,૦૦૦ થી વધુ કુટુંબોને વિવિધ યોજનાઓ હેઠળ રૂ. ૫૦ કરોડ જેટલું ધિરાણ કરાયેલ છે.

નિગમ દ્વારા રાષ્ટ્રીય અલ્પસંખ્યક વિકાસ અને નાણાં નિગમની યોજનાઓ ઉપરાંત અલ્પસંખ્યક કલ્યાણની રાજ્ય સરકારની યોજનાનું અમલીકરણ થાય છે. વધુમાં રાજ્ય સરકાર દ્વારા વર્ષ : ૨૦૦૭-૦૮ થી અત્રેના નિગમને વિકલાંગ કલ્યાણની રાષ્ટ્રીય વિકલાંગ નાણાં અને વિકાસ નિગમ, ફરીદાબાદની યોજનાના અમલી કરણની જવાબદારી સોંપેલ છે.

નિગમના ઉદ્દેશો અને હેતુઓ :

૧. અલ્પસંખ્યકો પૈકી આર્થિક રીતે નબળા વિભાગના સમુદાયોના લાભ માટે આર્થિક અને વિકાસલક્ષી પ્રવૃત્તિઓને પ્રોત્સાહન આપવું.
૨. અલ્પસંખ્યક વર્ગોની વ્યક્તિઓ કે વ્યક્તિઓના જુથોને આર્થિક તથા નાણાંકીય રીતે નભી શકે તેવી યોજનાઓ અને પરિયોજનાઓ માટે વખતોવખત ઠરાવે તે મુજબની આવક મર્યાદા અને અથવા આર્થિક માપદંડને આધિન રહીને મદદ કરવી.

૩. અલ્પસંખ્યકોના લાભાર્થે સ્વરોજગાર અને અન્ય વ્યવસાયિક સાહસોને પ્રોત્સાહન આપવું.
૪. રાજ્ય સરકાર અને કેન્દ્ર સરકાર અથવા ભારતીય રીઝર્વ બેંકે દશવિલી માર્ગદર્શક સુચનાઓ કે યોજનાઓ અનુસાર વખતોવખત નક્કી કરવામાં આવે તે વ્યાજના દરે ધિરાણ આપવું.
૫. સ્નાતક અને ઉચ્ચ કક્ષાએ સામાન્ય વ્યવસાયલક્ષી / ટેકનીકલ શિક્ષણ કે તાલીમ લેવા માટે અલ્પસંખ્યક સમુદાયના પાત્ર સભ્યોને લોન આપવી.
૬. ઉત્પાદક એકમોના યોગ્ય અને કાર્યક્ષમ સંચાલન માટે અલ્પસંખ્યકોના ટેકનીકલ અને ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિષયક કૌશલ્યની કક્ષા ઉંચી લાવવામાં મદદ કરવી.
૭. અલ્પસંખ્યકોના વિકાસ અંગે કામ કરતા રાજ્ય કક્ષાના સંગઠનો નાણાંકીય સહાય અથવા ઈક્વીટી ફાળો પુરો પાડીને અને વાણિજ્ય નાણાં મેળવવામાં અથવા પુનઃ ધિરાણ કરીને મદદ કરવી.
૮. રાજ્ય સરકારના તંત્ર દ્વારા અલ્પસંખ્યકોના આર્થિક વિકાસ માટે તેમને મદદ કરવાની જવાબદારી સાથે નિયુક્ત કરેલ તમામ નિગમો/બોર્ડ, અન્ય સંસ્થાઓની કામગીરીના સંકલન માટે અને તેના પર દેખરેખ નિયંત્રણ રાખવા ટોચની સંસ્થા તરીકે કામ કરવું.
૯. અલ્પસંખ્યકોના વિકાસ માટે સરકારશ્રીની નિતીઓ અને કાર્યક્રમોને આગળ ધપાવવામાં મદદ કરવી.
૧૦. રાષ્ટ્રીય વિકલાંગ નાણાં અને વિકાસ નિગમની રાજ્ય કક્ષાની ચેનલાઈર્સિંગ એજન્સી સંસ્થા તરીકે કામ કરવું.

અલ્પસંખ્યક સમુદાયો એટલે નીચે મુજબ ધાર્મિક સમુદાયો :

- ધાર્મિક અલ્પસંખ્યક સમુદાય** :
૧. મુસ્લિમ
 ૨. ખ્રિસ્તી
 ૩. શીખ
 ૪. બૌદ્ધિષ્ટ
 ૫. પારસી

અલ્પસંખ્યક સમુદાયના ઈસમો માટે કલ્યાણની યોજનાઓ :
અ. રાષ્ટ્રીય અલ્પસંખ્યક વિકાસ અને નાણાં નિગમ, નવી દિલ્હીની યોજનાઓ :

આ યોજનાઓ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નેશનલ માઈનોરીટી કમિશન અધિનિયમ: ૧૯૯૨ હેઠળ જાહેર કરાયેલ અલ્પસંખ્યક સમુદાયો — ૧. મુસ્લિમ, ૨. ખ્રિસ્તી, ૩. શીખ, ૪. બૌદ્ધિષ્ટ અને ૫. પારસી માટે જ છે. આ યોજનાઓ હેઠળ અલ્પસંખ્યક સમુદાયના આર્થિક રીતે નબળા સમુદાયને વિવિધ યોજનાઓ જેવી કે મુદતી

ધિરાણ, શૈક્ષણિક લોન, માઈક્રો ક્રેડીટ વિગેરે હેઠળ ધિરાણ રૂપે આર્થિક મદદ આપવામાં આવે છે. રાષ્ટ્રીય નિગમની યોજનાનો લાભ લેવા માટે અરજદાર નીચે મુજબની લાયકાત ધરાવતો હોવો જોઈએ.

૧. અરજદાર ગુજરાતનો નિવાસી : અલ્પસંખ્યક સમુદાય (મુસ્લિમ, ખ્રિસ્તી, શીખ, બૌદ્ધિષ્ટ અને પારસી)નો હોવો જોઈએ.
૨. અરજદારની ઉંમર : ૨૧ વર્ષ થી ૪૫ વર્ષની હોવી જોઈએ.
૩. અરજદારના કુટુંબની વાર્ષિક આવક : જો ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં વસવાટ કરતો હોય તો રૂ. ૪૦,૦૦૦/- થી વધુ હોવી જોઈએ નહીં અને જો તે શહેરી વિસ્તારમાં વસવાટ કરતા હોય તો રૂ. ૫૫,૦૦૦/- થી વધુ હોવી જોઈએ નહીં.
૪. અરજદાર જે વ્યવસાય માટે ધિરાણ માંગતા હોય તે અંગેનો તેને પુરતો અનુભવ અને લાગુ પડતું હોય તો વ્યવસાય માટે જરૂરી તાંત્રિકી શૈક્ષણિક લાયકાત ધરાવતો હોવો જોઈએ.
૫. અરજદાર અથવા તેના કુટુંબના કોઈ વ્યક્તિએ ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમ લિમીટેડ, ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર સહિત રાજ્ય/કેન્દ્ર સરકારના કોઈ નિગમ/સંસ્થા અથવા બેંક પાસેથી સહાયિત (subsidised) ધિરાણ મેળવેલ હોવું જોઈએ નહીં.

યોજનાઓ :

૧. મુદ્તી ધિરાણની યોજના (Term Loan) :

આ યોજના હેઠળ નીચે જણાવેલ વિવિધ ક્ષેત્રના વ્યવસાયો માટે રૂ. ૫,૦૦૦ થી ૫.૦૦ લાખ સુધીની ધિરાણ આપવામાં આવે છે.

૧. ખેતીવાડી અને તેના સંલગ્ન વ્યવસાય જેવા કે પશુપાલન, મત્સ્યોઉદ્યોગ વિગેરે
૨. ટેકનીકલ પ્રકારના સ્વરોજગારના વ્યવસાયો.
૩. સેવા પ્રકારના વ્યવસાયો જેવા કે લોન્ડ્રી, ઓટો રીપેરીંગ, બ્યુટી પાર્લર વિગેરે
૪. હસ્તકલાના વ્યવસાયો.
૫. ટ્રાન્સપોર્ટ સેક્ટર

ધિરાણ ૬% ના વાર્ષિક વ્યાજના દરે આપવામાં આવે છે. લાભાર્થીએ વ્યાજ સહિત ધિરાણ પાંચ વર્ષમાં ૬૦ એક સરખા હપ્તામાં નિગમને પરત ચુકવવાનું હોય છે. લાભાર્થી મોડી ચુકવણી બદલ ૧૮% દંડનીય વ્યાજ ચુકવવા જવાબદાર થાય છે.

૨. શૈક્ષણિક ધિરાણની યોજના (Educational Loan) :

આ યોજના હેઠળ વિવિધ તાંત્રિકી અને બિન તાંત્રિકી શિક્ષણ કે જેના દ્વારા લાભાર્થી માટે રોજગારી અથવા નોકરીની વિશેષ તક ઉભી થતી હોય તેવા તમામ પ્રકારના શિક્ષણ માટે

ધિરાણ અપાય છે. આ યોજના હેઠળ મેડીકલ, ડેન્ટલ, એન્જનીયરીંગ, ફાર્મસી, નર્સિંગ, પેરા મેડીકલ, ફીજીયો થેરાપી, પત્રકારત્વ, કોમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન, હાર્ડવેર મેઈન્ટેનન્સ, લાયબ્રેરી સાયન્સ, ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી, એક્સપોર્ટ, માર્કેટિંગ, બીઝનેસ મેનેજમેન્ટ વિગેરે અભ્યાસક્રમો માટે ધિરાણ મળી શકે. (આ યાદી દાખલારૂપ માત્ર છે.)

આ યોજના હેઠળ અભ્યાસ કરના વર્ષ દીઠ વધુમાં વધુ રૂ. ૫૦,૦૦૦ અને પાંચ વર્ષના અભ્યાસ માટે વધુમાં વધુ રૂ. ૨.૫૦ લાખનું ધિરાણ મળી શકે છે. આ ધિરાણ પર વાર્ષિક ૩% ના દરે વ્યાજ ચુકવવા પાત્ર થાય છે. ધિરાણ તથા વ્યાજની રકમ અભ્યાસ પૂણ થયા બાદ પાંચ વર્ષમાં એક સરખા ૬૦ માસીક હપ્તામાં પરત ચુકવવાના રહે છે. વિલંબીત પર ૧૮% ના દરે દંડનીય વ્યાજ ચુકવવાનું રહેશે.

૩. માર્ઈકો ફાયનાન્સ યોજના :

આ યોજના હેઠળ અલ્પસંખ્યક સમુદાયના ૩/૪ (૭૫%) થી વધુ સભ્યો ધરાવતા સ્વસહાય જુથોને તે વિસ્તારની સારી શાખ ધરાવતી બિન સરકારી સંસ્થા મારફત ધિરાણ આપવામાં આવે છે. આવું સ્વસહાય જુથ ઓછામાં ઓછું ૨૦ સભ્યનું બનેલું અને ઓછામાં ઓછા ૧ (એક) વર્ષથી સારી રીતે કાર્યરત હોવું જરૂરી છે. આવા જુથના સભ્યદીઠ વધુમાં વધુ રૂ. ૨૫,૦૦૦- સુધીનું ધિરાણ મળી શકે છે. આ યોજના હેઠળ નિગમ દ્વારા બિન સરકારી સંસ્થાને ૨% ના દરે અને સંસ્થાએ સ્વસહાય જુથના સભ્યોને વધુમાં વધુ ૫% ના વાર્ષિક વ્યાજના દરે ધિરાણ ૩(ત્રણ) વર્ષમાં ૩૬ એક સરખા હપ્તામાં નિગમને પરત ચુકવવાનું હોય છે. ચુકવણીમાં વિલંબ પર ૧૮% ના દરે દંડનીય વ્યાજ ચુકવવા સંસ્થા-લાભાર્થી જવાબદાર બને છે.

૪. અલ્પસંખ્યક સમુદાયના હસ્તકલાના કારીગરો માટે બજારની વ્યવસ્થા :

આ યોજના હેઠળ હસ્તકલાના કારીગરો માટે પ્રદર્શન ક્રમ વેચાણ મેળાનું આયોજન કરવામાં આવે છે. જેમાં કારીગરને નજીવા દરે વેચાણ સ્થળ (સ્ટોલ) ની ફાળવણી કરવામાં આવે છે. કારીગરને વેચાણ સ્થળે માલ લઈ જવા વાહતુકનો ખર્ચ, મુસાફરી ખર્ચ તથા મેળાના સમયગાળામાં રહેવા-જમવાનો ખર્ચ પણ નિયત દરે ચુકવવાની જોગવાઈ આ યોજના છે.

૫. વ્યવસાયીક તાલીમ :

અલ્પસંખ્યક સમુદાયના યુવક-યુવતીઓને સ્વરોજગારી-નોકરી માટે વિશેષ લાયકાત કેળવવામાં મદદરૂપ થવા માટે રાજ્ય સરકાર માન્ય સંસ્થાઓમાં વિવિધ વ્યવસાયની તાંત્રિક તાલીમ વર્ગોનું આયોજન કરાય છે. તાલીમાર્થીએ તાલીમ

ખર્ચના માત્ર ૧૫% ખર્ચ ભોગવવાના હોય છે. બાકીનો ખર્ચ નિગમ ભોગવે છે. સફળતા પૂર્વક તાલિમ પૂર્ણ કરનાર તાલીમાર્થી ને માસિક રૂ. ૫૦૦નું સ્ટાઇપેન્ડ આપવાની જોગવાઈ આ યોજનામાં છે.

બ. રાજ્ય સરકારની યોજનાઓ :

૧. માન્ય વર્કશોપ ખાતે તાલિમ:

આ યોજના હેઠળ મુખ્યત્વે અલ્પસંખ્યક સમુદાયની મહિલાઓને સક્ષમ બિન સરકારી સંસ્થાઓ મારફતે સિવણની તાલીમ આપવામાં આવે છે. તાલીમ દરમ્યાન તાલીમાર્થીને માસિક રૂ. ૧૦૦- સ્ટાઇપેન્ડ અને તાલીમ આપનાર સંસ્થાને તાલીમાર્થી દીઠ માસિક રૂ. ૧૦૦/- તાલીમ ફી તથા અન્ય ખર્ચ પેટે આપવામાં આવે છે.

૨. દુધાળા જાનવર ખરીદવા માટે નાણાકીય સહાય :

આ યોજના હેઠળ અલ્પસંખ્યક સમુદાયના ઈસમોને દુધાળા જાનવર ખરીદવા માટે રાષ્ટ્રીયકૃત બેંક પાસેથી ધિરાણ મેળવવા યુનીટ કોસ્ટના ૩૩.૩૩% અથવા રૂ. ૩૦૦૦/- બે માંથી જે ઓછું હોય તેટલી સબસીડી આપવાની જોગવાઈ છે.

વધુ માહિતી માટે જે તે જિલ્લાના સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રી (વિકસતી જાતી) અથવા જિલ્લા નાયબ નિયામક (વિકસતી જાતી) નો સંપર્ક કરવા વિનંતી.

વિકલાંગ લાભાર્થીઓ માટે કલ્યાણની યોજનાઓ :

રાષ્ટ્રીય વિકલાંગ નાણાં અને વિકાસ નિગમ, ફરીદાબાદની યોજનાઓ :

આ નિગમની યોજનાઓ સમાજના તમામ વર્ગના વિકલાંગ ભાઈ-બહેનોને લાગુ પડે છે. આ યોજનાઓ હેઠળ વિકલાંગ ભાઈ-બહેનોને મુદતી ધિરાણ, શૈક્ષણિક હેતુ માટે ધિરાણ, માઈક્રો ફાઈનાન્સ જેવી યોજનાઓ હેઠળ ધિરાણ ઉપરાંત વ્યવસાય તાલીમની યોજનાઓ જેવી યોજનાઓ છે.

આ યોજનાઓનો લાભ મેળવવા માટે પાત્રતા નીચે મુજબ છે.

૧. અરજદાર ગુજરાતનો નિવાસી હોવો જોઈએ.
૨. અરજદાર ૪૦% કે તેથી વધુ વિકલાંગતા ધરાવતા હોવા જોઈએ. (માન્ય પ્રમાણત્ર હોવું જોઈએ)
૩. અરજદારની ઉંમર : ૧૮ વર્ષ થી ૬૦ વર્ષની હોવી જોઈએ.
૪. અરજદારના કુટુંબની વાર્ષિક આવક : જો ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં વસવાટ કરતો હોય તો રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦- થી વધુ હોવી જોઈએ નહીં અને જો તે શહેરી વિસ્તારમાં વસવાટ કરતા હોય તો રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦-થી વધુ હોવી જોઈએ નહીં.
૫. અરજદાર જે વ્યવસાય માટે ધિરાણ માંગતા હોય તે અંગેનો તેને પુરતો અનુભવ અને લાગુ પડતું હોય તે વ્યવસાય માટે જરૂરી તાંત્રીક-શૈક્ષણીક લાયકાત ધરાવતો હોવો જોઈએ.

૬. અરજદાર અથવા તેના કુટુંબના કોઈ વ્યક્તિએ ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમ લિમિટેડ, ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર સહિત રાજ્ય - કેન્દ્ર સરકારના કોઈ નિગમ - સંસ્થા અથવા બેંક પાસેથી સહાયિત ધિરાણ મેળવેલ હોવું જોઈએ નહિ.

રાષ્ટ્રીય વિકલાંગ નાણાં અને વિકાસ નિગમની ધિરાણ યોજનાઓમાં વ્યાજનો દર નીચે મુજબ રહે છે.

ક્રમ	ધિરાણની રકમ	વ્યાજનો દર
૧.	રૂ. ૫૦,૦૦૦-સુધી	૫%
૨.	રૂ. ૫૦,૦૦૧-થી રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦-સુધી	૬%
૩.	રૂ. ૫,૦૦,૦૦૧-થી વધુ	૮%

નોંધ: મહિલા લાભાર્થીએ ૧% ઓછું વ્યાજ ચુકવવાનું રહેશે.

યોજનાઓ :

અ. મુદ્દતી ધિરાણ :

૧. સેવા અને વેપારના ક્ષેત્રમાં નાના વ્યવસાયો માટે ધિરાણ :

વેપાર (ખરીદ વેચાણ) નો વ્યવસાય માટે ધિરાણ મર્યાદા રૂ. ૧.૦૦ લાખ સેવા ક્ષેત્રના વ્યવસાય માટે ધિરાણ મર્યાદા રૂ. ૩.૦૦ લાખ. આવા યુનિટમાં ન્યુનતમ ૧૫% નોકરી વિકલાંગને આપવાની રહેશે.

૨. ખેતી વિષયક ધિરાણ :

ધિરાણ મર્યાદા રૂ. ૧૦.૦૦ લાખ. આમા ખેતી ઉત્પાદન, સિંચાઈ, હોર્ટી કલ્ચર, રેશમ ઉદ્યોગ, ખેતી વિષયક સાધનોના ખરીદ-વેચાણનો વ્યવસાય, ખેત ઉત્પાદનોના વેચાણ વિગેરે વ્યવસાયો માટે ધિરાણ મળી શકે છે.

૩. વ્યવસાયીક હેતુ માટે વાહન ખરીદી અર્થે ધિરાણ :

ધિરાણ મર્યાદા રૂ. ૧૦.૦૦ લાખ.

૪. મંદબુદ્ધી, સેરીબ્રલ પાલ્સી તથા ઓટિસમ ધરાવતા વિકલાંગને સ્વરોજગારી આપવાની યોજના :

આ યોજના હેઠળ માનસિક રોગ/વિકલાંગતા ધરાવતા વ્યક્તિઓના માતા-પિતા પતિ-પત્ની અથવા તો કાયદેસરના વાલીને રૂ. ૫.૦૦ લાખ સુધીની લોન આપવાની જોગવાઈ છે.

૫. નાના ઉદ્યોગ માટે ધિરાણ :

ધિરાણ મર્યાદા રૂ. ૨૫.૦૦ લાખ. આવા કીસ્સામાં ન્યુનતમ ૧૫% નોકરી વિકલાંગોને આપવાની રહે છે.

મુદ્દતી ધિરાણની ઉપરની તમામ યોજનાઓ માટે વ્યાજ સહિતની લોન પરત ચુકવવા પાંચ વર્ષમાં ૬૦ એક સરખા માસીક નિયમિત હપ્તામાં વિલંબિત ચુકવણા દંડનીય વ્યાજને પાત્ર થશે.

બ. શૈક્ષણિક હેતુ માટે ધિરાણ :

વાર્ષિક કૌટુંબીક આવક મર્યાદા : ૫.૦૦ લાખ

વિકલાંગ અરજદારના માતા પિતા/વાલી નિયમિત આવક ધરાવતા હોવા જોઈએ. અરજદારે તરત અગાઉની પરીક્ષા ૫૦% કે તેથી વધુ ગુણ સાથે પાસ કરેલ હોવી જોઈએ. લાભાર્થીને ૪૦% થી વધુ વિકલાંગતાનું પ્રમાણપત્ર હોવું જરૂરી છે.

ધિરાણ મર્યાદા : ભારતમાં શિક્ષણ લેવા માટે મહત્તમ રૂ. ૭.૫૦ લાખ, વિદેશમાં શિક્ષણ લેવા માટે મહત્તમ રૂ. ૧૫.૦૦ લાખ.

ધિરાણની મંજૂર કરેલ રકમ મુજબ શિક્ષણનો ૧૫% સુધીનો ખર્ચ અરજદારે ભોગવવાનો રહેશે.

વ્યાજ સહિત ધિરાણ શિક્ષણ પૂર્ણ થયા બાદ મહત્તમ ૭ વર્ષમાં પરત ચુકવવાનું રહેશે. વિલંબિત ચુકવણી નિયમાનુસારના દંડનીય વ્યાજને પાત્ર થશે.

ક. માઈક્રો ક્રેડીટ યોજના :

આર્થિક રીતે નબળા વિકલાંગ ભાઈ-બહેનો કે જેઓ નાના પાયા પર વ્યવસાય કરવા માંગતા હોય તેઓને આ યોજના હેઠળ રૂ. ૨૫,૦૦૦/- ની મર્યાદામાં ધિરાણ આપવામાં આવે છે. વ્યાજનો દર ૫% હોય છે. આ ધિરાણ સીધું લાભાર્થી અથવા તો સક્ષમ બિન સરકારી સંસ્થા મારફતે અપાય છે. પરત ચુકવણી : ૩ વર્ષમાં એક સરખા ૩૬ હપ્તામાં, વિલંબિત ચુકવણી પર દંડનીય વ્યાજ લાગુ પડશે.

ક મંદ બુદ્ધિના વ્યક્તિઓના માતા-પિતા-વાલીઓના સંગઠનોને આર્થિક ઉત્પાજનની પ્રવૃત્તિ માટે ધિરાણ :

આ યોજના હેઠળ ઉક્ત સંગઠન દ્વારા એવી પ્રવૃત્તિ હાથ ધરવાની રહે છે જેમાં મંદ બુદ્ધિના વ્યક્તિઓને સીધી રીતે સાંકળી શકાય અને આવી પ્રવૃત્તિની આવક મંદ બુદ્ધિના વ્યક્તિઓમાં વહેંચવાની રહે છે.

ઈ વ્યવસાયિક તાલીમ યોજના :

આ યોજના હેઠળ પાત્રતા ધરાવતા વિકલાંગ ભાઈ-બહેનો માટે તેમની નિપુણતા - કૌશલ્ય વધારવા પાંચ દિવસથી ૩ મહિનાની તાલીમનું આયોજન કરાય છે. રાષ્ટ્રીય નિગમની યોજના હેઠળ ધિરાણ મેળવેલ હોય તેવી વ્યક્તિ પણ આ યોજના હેઠળ તાલીમમાં જોડાઈ શકે છે.

વધુ માહિતી માટે જે તે જીલ્લાના સમાજ સુરક્ષા અધિકારીશ્રીનો સંપર્ક કરવા વિનંતી.